

ТЮБЕШИУ

Мындан ары да битеу сфералада бирге къолайлы урунурга оноулашхандыла

Къабарты-Малкъарны Правительствосуну ююнде КъМР-ни Башчысы Юрий Коковну бла Чечен Республиканы Башчысы **Рамзан Кадыровну** тюбешулер болганды. Анда эки къоншу регионну араларында къарындаш байламлыкъла тереге айланганлары, мындан ары да экономикада, билим бериде, медицинада, спортда, культурада бирге ишлерге керекли чертилгенди. Къоркъуусуздукну жалчытуу, экстремист эм террорист аманлыкъланы жолларын кесууу вопрослагъа энци магъана берилгенди. Юрий Коков Рамзан Кадыровну 2016 жылда 18 сентябрьде регионну башчысын айыруулада хорламы бла да алгышлагъанды. Бу жетишим аны республиканы социально-экономикасын айнытууда къыйынына берилген багъа болганын айтханды.

Чечен Республиканы таматасы Къабарты-Малкъарда болгъан кезиуде Ахмат хажи Кадыров атлы орам бла шагъырейленгенди. Ызы бла ол Чечен Республиканы биринчи Президенти – Россейни Жигити Ахмат хажи Кадыровну бла Къабарты-Малкъар Республиканы

биринчи Президенти Валерий Мухамедович Коковну хурметлерине къурагъан тутушууну къатыш тюрлюлеринден биринчи Кавказ чемпионатны ачылыууна къатышханды.

**КъМР-ни Башчысыны
бла Правительствосуну
пресс-службасы.**

Журналистлени сорууларына жууапла

Вальфрам-молибден жарашдыргъан комбинатны иши жангыртыллыкъды

Къабарты-Малкъарда къыралны болушлугуу бла Тырнауузда вальфрам-молибден жарашдыргъан комбинат жангыдан ишлеп башларыкъды. Ол ахча жетишмегенини хатасындан 20 жыл мындан алгъа тохтатылгъан эди. Аны юсюнден «Российская газетаны» журналистлени соруулары жууапла бере, КъМР-ни Башчысы **Юрий Коков** айтханды.

бла ишлеп башласа, жылгъа бир миллион тонна вальфрам эм молибден жарашдырыллыкъды. Андан сора да, предприятия тийресинде алтын табылгъанды. Ол да чыгъарылып башларыкъды. Комбинатны ишин жангыртуу эм ишлетиу къыралыбызны къоркъуусузлугуу жалчытуу бла байламлы болганын чертирге сюеме. Вальфрам-молибден аскер промышленностида хайырланганын барыбыз да билебиз. Аны ючюн

бизни регионнга бу проект артыкъда магъаналыды. Комбинатны ишин къысха заманны ичинде жангыртыргъа оноу этилгенди, дегенди Юрий Коков. Шимал Кавказны айнытуу жаны бла корпорация алгъаракълада билдиргенича уа, Тырнауузда комбинатны къурулушуну инвесторлары «Ростех» эм Россейни Промышленность эмда Шимал Кавказны ишлери жаны бла министерстводадыла. «Российская газетадан».

Жетишим

«Горзеленхоз»

алчылыкъны ычхындырмайды

Москвада бардырылгъан айбатландыруу бачачылыкъ эмда голле ёсдюрюу бизнес бла байламлы «Цветы/Flowers - 2016» деген XXIII халкъла аралы кёрмючде хорлагъанланы санына «Горзеленхоз» да киргенди, деп билдиргендиле предприятия пресс-службасындан.

«Цветы/Flowers - 2016» Россейден бла тыш къыралладан 250 чакълы компанияланы бла организациаланы жыйгъанды. Ала бары да голле бла юкюле ёсдюрюу, ландшафт архитектура, шахарланы эмда парклары жашиллендириуу бла кирешедиле. ВДНХ-ны тийресинде юч кюнню ичинде бардырылгъан кёрмючге 25 мингден артыкъ къараучу келгенди.

Экспозициялада кеслерини жетишимлерин Голландиядан, Кениядан, Польшадан, Германиядан, Даниядан, Франциядан экспортёрла кёргюзгенди.

диле. Дагъыда бу ишни кезиунде «тёгерек столла», тематикалы лекцияла, мастер-классла да этгендиле. Ахырында уа алчыланы белгилегендиле. Экспертлени сюююуне «Горзеленхоз» назы тереклени отуз тюрлюсюн кёргюзтгенди. Аладан ишхилди (можжевелник) бла кёк назы (голубая ель) «Продукцияны эм иги качеству ючюн» деген номинацияда хорлам бла бирге алтын майдал алгъандыла. Предприятие аны бла кесини былтыргъа жетишимин къатлагъанды. Быллай хорлам бла кесини жерлешлери биринчи болуп РФ-ни Президентиуде КъМР-ден келечи Ратмир Бекишев алгышлагъанды.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Халкъла аралы чемпионат

Ыйых кюн Нальчикде къатыш единоборстволдан халкъла аралы Кавказ чемпионат бардырылгъанды. Аны къууанчы халда ачылыууна Къабарты-Малкъарны Башчысы **Юрий Коков** бла Чечен Республиканы башчысы **Рамзан Кадыров** къатышхандыла.

Бек алгъа ала халкъы, аны там-благъы кюнню ючюн къайгыргъан инсан, Россейни Жигити, Чеченни биринчи Президенти Ахмат хажи Кадыровну атын жюриотген орамгъа келип, анда эсгеруу къангагъа голле салгъандыла. Бу орамда Ахмат хажи Кадыровну аты бла сквер да ачылгъанды.

Эки уллу политика эмда къырал къуллукъчуланы хурметлерине аталгъан турнир жарыкъ байрамгъа айланганды

Анда шахарчылагъа къууанча эрттегили къалалагъа ушатып мекям ишленгенди, аллында уа фонтан, олтуруп солурча жерлери да бардыла.

Ызы бла республикаланы башчылары Олимпиада аллеягъа баргъандыла, мында алагъа Рио-де-Жанейрода Олимпиада оюнланы чемпиону Беслан Мудранов, бла кюмюш призёру Аниуар Гедуев, спортну сыйген кёп адамла тюбегендиле. Андан а ала «Гладиатор» спорт комплексге этгендиле. Ол такыйкъалада анда чемпионат башландыргъа керек эди. Бу уллу спорт байрам Ахмат хажи Кадыровну бла КъМР-ни биринчи Президенти Валерий Коковну хурметлерине жораланганды.

Турнир бийик даражада къурагъанын да белгилерчады. Анга Италиядан, Бразилиядан, Германиядан, Испаниядан, Украинадан бла СКФО-ну регионларындан – Ставрополь крайдан, Север Осетия-Аланиядан, Къабарты-Малкъардан, Чеченден, Ингушетиядан, Дагъыстандан, Къарачай-Черкесден эм кючлю гёжефле къатышхандыла. Аланы сермешлерине къараргъа келгенле уа трибуналаны толтургендиле. Андан а ала «Гладиатор» спорт комплексге этгендиле.

Аланы алгышлай, **Юрий Коков** Ахмат хажи Кадыров тарыхха жигит, фахмулу, сезюне-ишине керти адамча киргенин белгилегенди. Аны халкъына къуллукъ этгенден башха мураты болмагъанды. Чечен Республиканы мамыр айны-

ууна мурдор салып, ол миллетни бирикдиргенди, аны, Россейни да тамблагъы кюнню ючюн жанын бергенди. Аны ишин андан ары жашы Рамзан бардырады, дегенди ол. Ызы бла Юрий Александрович жыйылгъанланы, республиканы атындан да Рамзан Кадыровну Чеченни Башчысына миллети бирча ыразы болуп айырылгъаны бла алгышлагъанды.

Юрий Коков, Валерий Коковну эсгерге, ол халкъны эсинде акылман политик, айтхылыкъ къырал къуллукъчула къалгъанын белгилегенди. Къабарты-Малкъарны къыйын кезиунде ол республиканы чачылуудан саклагъанды, бирликни къорулагъанды. Ол КъМР-ни тамбласын жангызда Россей бла

бирликде кёргенди. Чеченни бла Къабарты-Малкъарны миллетлери быллай жашлары бла ёхтемленирге эркиндиле, деп къошханды Башчы.

Рамзан Кадыров да, эки республикаланы биринчи президентлерини хурметлерин кёре, аланы мамырлыкны саклаугъа салгъан къыйынларына бийик багъа бичгенди. Ол, спортчулагъа хорлам тежеп, Беслан Мудрановха машинадан ачычланы тутургъанды. Рамзан Ахматовичге уа «Рамзан» атлы спорт клубдан спорт сермешле берилген сыйлы бел бауну саугъалагъандыла.

Эришиуленни аллында жыйылгъанланы кёллерин Черим Нахушев, «Кабардинка» академиялы къырал тепсеу ансамбль да кёллерин кётюргендиле.

Андан сора сермешле башлангандыла – мында Кавказны жыйымдыкъ командасы дуняны жыйымдыкъ командасы бла сермешгенди эмда 5:4 эсеп бла хорлагъанды. Биринчи хорламны Тюменланы Казим келтиргенди. Ол Азербайджандан Сабух Гулиевни буууп онглагъанды. Ызы бла Виктор Кичигин бразилиячы Марсело Костаны къытханды. Кеслерини тюбешулерин Магомед Мутаев бла Джихад Юнусов да жетишимли бошагъандыла. Ахыр очкуну Азамат Мурзаканов алгъанды, ол 50 такыйкъаны ичинде бразилиячы Андре Мунизни онглагъанды. Алай бла бизни спортчуларыбыз къыраулары аямай, хорламны алгъандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Спорт

Туменланы Альберт - кючлюлени санында

Жорукъла сакъланмагъан тюрлюшледе атын айтдыргъан жерлешибиз Туменланы Альберт спортну бу тюрлюсюне киргенлини тизмесинде энци жерге тохтошханды. Бусагъатда 24-жыллыкъ таулу «Эйнштейн» дуняны белгиле тюрлюшюлерини санында 14 жерни олады. Эсигизге сайлыкъ, Тумен улу жууукъ заманда Манчестер шахарда Леон Эдвардсон бла тюбеширкиди. Ахшы тюрлю кёргозтоп, хорлам бла къайтырына ышанабыз.

Билдириу

Къышда киши да апчымазча

Къабарты-Малкъарны Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла къырал комитетинден билдиргенлерине кёре, республикабызда кёп къатлы юйлени 98 проценти кюз арты-къыш кезиуге толу хазыр болгъандыла. Ачыкланган кемчиликлени кетериу жаны бла да энци эсгертиле этилгендиле. Кёп къатлы юйледе

жашагъанла къышда суукъдан апчымазча мадарла заманында къура-маса, жашау журтланы оноун бардыргъанладан къаты сураллыкъды. Адамгъа бу жаны бла берилген эркинликке толу сакъланмаса, ол жарсыуларыны къырал комитетде ишленген энци телефон номерге селешип айтыргъа боллукъду.

Бизни корр.

Болушлукъ

Кёп сабийли юйюрге - 250 минг сом

Къабарты-Малкъарда кёп сабийли юйюрге жашау журтларын бла болушларын тапландырыу умуту бла 250 минг-шер сом берилликди. Адрес болушлукъ программаны чеклеринде аны беш неда андан аслам сабийлери болгъанла хайырланалыкъдыла.

Алгъа кёп сабийли юйюрге хазыр юй неда къурулуш бардырыргъа материал алырча жалаанда сагъынылгъан ахчаны жартысы берилгенди. Энди уа журт сюереге проект-смета документлеге кёре ол толусунлай теленирикти. Бююнлюкте Къабарты-Малкъарда беш неда андан да кёп сабий ёсдюрген юч мингден аслам юйюр барды. Жалаанда озгъан беш жылгъа аллай юйюрге беш жюз

алтымышха кёп болгъандыла. Программа жашауда бардырылгъанлы ахча тийиш-лисича жоюмай, бир тюрлю бузукълукъ этилмегенди.

Республикада программа 2009 жылдан бери ишлейди. Ол заманнга 1486 сертификат берилгенди. Бююнлюкте төрт жюз адам аны хайыры бла жашау болушларын игилендиргендиле.

Бизни корр.

Жазылыу - 2017

Хурметли жамауат!

2017 жылны биринчи жарымына «Заманнга» жазылыу андан ары бардырылады. Сиз ана тилибизде чыккъан газетге связны къайсы почта бёлюмюнде да жазылыргъа боллукъсуз. Алты айгъа жазылыуу багъасы 655 сом 98 капекди. Почтадан газетни кесигиз барып алсагъыз а – 592 сом 98 капек.

Бу магъаналы ишни узакъгъа созмагъыз.

Бизни индексбиз - 51532

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Кёп фатарлы юйледе жашагъанла алагъа берилген эркинликлени толу хайырланмайдыла

КЪМР-ни Жамауат палатасын Сөветини кезуилу жыйлыуунда жашау журт коммунальный комплексде (ЖКХ) жамауат контролну кыруау, управляющий компанияла тамамлагъан жумушларыны качестволарыны юсюнден эм ресурсла бла жалчыхан компанияла бла байламлы соруула тинтилгенди.

Халкъ анга хазыр туйюлдо. Аны да кесини сылтаулары бардыла. Адамла техника жумушлары жалчыхтугъа энчи телеп тургандыла, энди уа анга бу налог да къошулгъанына чамланадыла. Анга юйлени башлары, тийрелери, инженер ызлары, эсеплеу приборлары салыу эм башха ишле киределле.

Чакъырыгъа боладыла. Талай уллу шахарлада жангыз бир управляющий компания Нальчикден эсе кёп юйге къарайды. Аланы ишлерин билген специалистлери бардыла, бизде да бу жаны бла урунганланы билимлерин ёдюрюч курсла къурагъандыла, деп къошханды ол.

КЪМР-ни Энергетика, тарифле эм жашау журт надзор этиу жаны бла къырал комитетини башчысыны къуллугъун толтургъан **Андрей Журавлёв** да сферада хал айтырча иги болмагъанына шагъатлыкъ этгенди. Кёп фатарлы юйлени жумушларын толтуруу бла 50 процентде управляющий компанияла кюрешедиле. Кесини компаниясын ачаргъа суйген энчи курсланы ётерге, экзамен берирге, андан сора эсепге тошерге керекди. Алай ол ишни тап кыруаргъа азлыкъ этеди.

Аны ючюн лицензированияны бардыруу излемлерин къатыландырыр-гъа белгиленеди. Ол тарыгъууларынын азытайыр деген ишаныу барды. Бусагъатда, планнга кёре, кёре онжети компанияны тинтирикбиз. Ала борчларын толтуралмай эселе, лицензиялары сыйырыллыкъдыла эмда реестрден кырырыллыкъдыла.

Андан тышында, Андрей Иванович кёп фатарлы юйлеге ремонт этиу фондха аха республикада къалай жыйылгъаныны юсюнден да айтханды. Алай бла

Палатаны члени, ЖКХ-да жамауат контрол этген регион араны башчысы **Руслан Мазлоев** билдиргенге кёре, бу ара адамланы законлу сейрлерин кыруулар, жарыкъландыруу ишни бардырып, жамауатны жанындан контролну кючлендирер муратда 2013 жылны июльда къурагъанды. Ол сейрлери болгъан ведомствола эм организацияла бла къысха байламлыкъла жюриетди, ол санда Къурулуш эм жашау журт коммунальный молюк министерство бла да.

Анда «исси» телефон ыз да барды. Алагъа келген тарыгъуулары саны 90-дан атлагъанды. Аланы барысына да ангылатыла этилгенди, консультацияла берилгенди. Ара ишинде аслам эс кёп фатарлы юйлеге толу ремонт этиуно проблемасын тамамлау гъа белгенди, адамла бу фонд не мурат бла къурагъан билрча информациялары бла къагъытла чыгъарганды, семинарла ёдюрюлгенди.

Аслам инсан коммунальный жумушлагъа телеуле тюз тергелгенлерине ишекдиле, сора кёп фатарлы юйлеге толу ремонт этиу бла байламлы налогланы берирге онгунмайдыла, иелени бла управляющий компаниялары аралары аманды. Арта уа тинтиуле асламысына адамланы тарыгъуулары тюз болгъанларын ачыкълагъандыла, алагъа кёре ишле сюдлеге окъуна берилгенди, прокурорланы къатышуулары да изленгенди, дегенди докладчы.

«Биз а 2043 жылгъа дери жашарыкъ-бызмы?» – дейдиле. Алай ангыларгъа керекди: жангыз бир юйде тургъанланы журтларын жангыртургъа къолларындан келлик туйюлдо. Къуруда бир лифтин алышындырыр гъа бек аздан 1 миллион 300-500 минг сом керекди, иелени алай бир ахчалары къайдан боллукъду?

Программа уа, акъырын болса да, бу эм башха проблемаларыбызны тамамларгъа болушурукъду. Бусагъатда бизде телеу бир квадрат метрге 6 сом 22 капекди. Ол къырада эм гитчеледен бириди. Бир-бирледе ол юч сом окъунады, алай ол регионланы кеслери бюджетлери игиди, – дегенди Борис Баширович.

«Нальчик шахар округуна жашау журт-коммунальный молюк эм тапландыруу - заказчикни службасы» учрежденианы башчысы **Анзор Ашабоков** а фатарларны иелери управляющий компанияларына ыразы туйюл эселе, бирге жыйылып, аны кетерирге оюу этерге эркин болгъанларын эсертгенди.

Хал игирек болур ючюн, иш баргъанын кёрюзюрге керекди, ол заманда соруула аз чыгъарыкъдыла. Управляющий компанияла уа бузукълукъла эселе, иш-сиз къалыргъа боллукъдула. Биз келген бир тарыгъуу да сансыз этмейбиз, жер-жерлеге барып къарайбиз. Компания эки бузукълукъ этип тутулса, анга табир салынырыкъды, сюдно оюуу бла лицензиясы сыйырылгъа боллукъду.

«Нальчик шахар округуна жашау журт-коммунальный молюк эм тапландыруу - заказчикни службасы» учрежденианы башчысы **Анзор Ашабоков** а фатарларны иелери управляющий компанияларына ыразы туйюл эселе, бирге жыйылып, аны кетерирге оюу этерге эркин болгъанларын эсертгенди.

Айтылгъан бла байламлы Совет республиканы Правительствосуна, Къурулуш эм жашау журт-коммунальный молюк министерствогъа, жер-жерли самоуправление органлагъа, палатаны комиссиясына рекомендацияла жарашдыр гъанды.

Андан сора Гуманитар тинтиулени Къабарты-Малкъар институтуна ишчилерин бла айырмагы устанланы Жамауат палатаны Сыйлы грамотасы бла сауғаларгъа оюу этилгенди. Ахырында палатаны иши бла байламлы соруула сюзюлгенди.

Андан сора Гуманитар тинтиулени Къабарты-Малкъар институтуна ишчилерин бла айырмагы устанланы Жамауат палатаны Сыйлы грамотасы бла сауғаларгъа оюу этилгенди. Ахырында палатаны иши бла байламлы соруула сюзюлгенди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.
Суратла авторнудула.

КЪМР-ни Къурулуш эм жашау журт-коммунальный молюк жаны бла министрини кенгешчиси **Борис Балагов** битеуле ремонт этиу жангыз бизни республикада угъай, саулай къыралда да ЖКХ-да эм уллу проблемаладан бири болгъанын айтханды. Былтыргъа дери бу ишлеге аха федерал, республикалы бюджетледен бёлюнгенди, бир кесегин а фатарларны иелери бергенди. Шёндю уа федерал бюджетден аха келмейди, бу жумуш толусунлай иелени боюнларына салынады.

«Биз а 2043 жылгъа дери жашарыкъ-бызмы?» – дейдиле. Алай ангыларгъа керекди: жангыз бир юйде тургъанланы журтларын жангыртургъа къолларындан келлик туйюлдо. Къуруда бир лифтин алышындырыр гъа бек аздан 1 миллион 300-500 минг сом керекди, иелени алай бир ахчалары къайдан боллукъду?

АДАПТАЦИЯ КОМИССИЯ

Тилек сюзюлгенди, оюм район сюдге ийилгенди

КЪМР-ни Башчысында террорист эм экстремист ишлени кеси ыразы-лыкълары бла тохтатып, мамыр жашау гъа къайтыр гъа суйгенге себеплик этиу жаны бла комиссияны келечилери 1989 жылда туугъан Хабас Куготовну тилегин сюзюлгенди.

Ол санда Шогенов Куготовдан аха тилегенди. Жан аурутуп, Хабас бандитге биринчи кере эки минг, азы гъа уа юч минг сом бергенди. Он кюнден а Шогеновну буйругъун толтура, аш-суу алып, аланы Зольск районда кёлорледен бирини тубюнде къыйгъанды. 2014 жылда уа жаш адам Шогеновну бла Маргушев Светловское элде ата-ана юйюнде жашаргъа эркин этгенди. Ол кезиде Хабас битеу юйюрю бла Москвагъа ишлерге кетип болгъандыла. Куготов битеу бу шартланы юслеринден анга соруу этилген кезиде следовательге билдиргенди, ёкюл да аны биргесине болгъанды. Алай арта ол протоколда айтылгъанны къабыл кёрмегенди.

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

Жаш адам комиссиягъа Зольск районну сюдно анга ачылгъан уголовный ишни тынгылы эм тюзлюк бла тинтиую юсюнден эсгертиу этилирин тилеп жазганды, деп билдиргенди РИА «Къабарты-Малкъар» информация агентствону корреспондент. Аны ёкюлю Аральбек Думанишев билдиргенди, тилек материалла тынгылы сюзюлмегенлери бла байламды.

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

Следствие тохташдыр гъаныча, 2012 жылны ахырындан 2014 жылда март айгъа дери Куготов, аны терслик иши жамауат къоркыуузулукъну бузгъанын биле тургъанлай, законлагъа бузукълукъла этип сауутланган къауумланы келечилери Валим Шогеновха бла Артур Маргушевге аха эм башха болушлукъ этгенди. Ала экиси да ашуу аманлыкъла ючюн федерал излемде болгъандыла.

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

РИА «Къабарты-Малкъар»

РИА «Къабарты-Малкъар»

РИА «Къабарты-Малкъар»

Документле

«Къабарты-Малкъар Республикада 2017 жылда пенсиялагъа социальный къошакъланы ёлчмелерин тергер муратда пенсиячылары жашау этерге жетерик ахчаларыны бек аз ёлчмелерин тохташдырууно юсюнден» Кабарты-Малкъар Республиканы законуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

1. «Къабарты-Малкъар Республикада 2017 жылда пенсиялагъа социальный къошакъланы ёлчмелерин тергер муратда пенсиячылары жашау этерге жетерик ахчаларыны бек аз ёлчмелерин тохташдырууно юсюнден» Кабарты-Малкъар Республиканы законуну къабыл кёрюрге.

2. Законну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына къол салыргъа эм халкъгъа баям этерге берирге.
3. Бегим къабыл кёрюлген кюнден кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели Т.ЕГОРОВА.
Нальчик шахар, 2016 жыл 29 сентябрь, №542-П-П

Къабарты-Малкъар Республикада 2017 жылда пенсиялагъа социальный къошакъланы ёлчмелерин тергер муратда пенсиячылары жашау этерге жетерик ахчаларыны бек аз ёлчмелерин тохташдырууно юсюнден Кабарты-Малкъар Республиканы ЗАКОНУ

Кабарты-Малкъар Республиканы Парламентини 2016 жылда 29 сентябрьде къабыл кёргенди.

юсюнден» Федерал законда белгиленген социальный къошакъланы ёлчмелерин тергер муратда, Къабарты-Малкъар Республикада 2017 жылда пенсиячылагъа жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчмени 8500 сомда тохташдырылады.

1-чи статья. 2017 жылда пенсиячыла жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчмени «Россей Федерацияда жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчмени юсюнден» Федерал законуну 4-чю статьясыны 4-чю пунктуна тийишлиликде «Къырал социальный болушлукъну

«Россей Федерацияда жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчмени юсюнден» Федерал законуну 4-чю статьясыны 4-чю пунктуна тийишлиликде «Къырал социальный болушлукъну

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.КОКОВ.
Нальчик шахар, 2016 жыл 30 сентябрь, №45-РЗ

Кенгеш

Жетип келген сууукълагъа хаппа-хазыр болурча

Черек муниципал районну жер-жерли администрациясында предприятиялары бла организацияларыны быйылгъы кюз арты-къыш кезиуге хазырлануулары бла байламлы кенгеш бардырылгъанды. Аны ишине администрацияны башчысыны къурулуш эмда жашау болумну жалчыхтуу жаны бла орунбасары Тогузаланы Юсюп, ич политика управленианы таматасыны орунбасары Тетуваны Тимур, элени администрацияларыны, ЖКХ-да организацияларыны башчылары да къатышхандыла, деп билдиргенди муниципалитеттин пресс-службасындан.

Жашау болумну жалчыхтуу бёлюмю таматасы Мокваланы Алим билдиргенге кёре, биогонлюкге, коммунал сферада урунган битеуда онеки предприятияла бла организацияла сагъынылгъан кезиуге толусунлай хазыр болгъандыла. Кезиулени чеклеринде "Черектеплоэнерго" битеу тогуз котёлгъа, жылытуу эмда исси сууну уллу басым бла жиберуу оборудованигъа ремонт этгенди, сууну тазалау системаны да тап халгъа келтиргенди. Предприятия келир къышда бир торлю чурумсуз иш-

лерге хазырды. «Черекгаз» эмда район электросетье да тийишли ишлерин кёп къалмай толусунлай тамам этгенди. Доклада айтылгъаныча, ДРСУ да къысха тынгылы хазыр болгъанды.

Таза суу бла жалчыхтан «Аушгер-Сервис» эмда «Ашамаз» муниципал-унитар предприятияны финанс болумлары осал болгъанын да белгилегенди Мокваланы Алим. Хайырлануучулагъа суу жиберир ючюн электроекюу къоратылады. Проблема уа - суу эмда канализация ючюн телеуле аз жыйылгъанды. Адамланы арасында бу жаны бла ангылатуу ишни бардырмай боллукъ туйюлдо, тоқдан бла газдан сора да, суу

Жангы министрни программалары

Окъуучула энтта класслада полланы жуууп башларыкъдыла...

РФ-ни Билим беруу эм илму министриси Ольга Васильеваны Илму, билим беруу эм культура жаны бла Федерация Советде сёлешсин «къыралны жангы устазыны» сёлешсинен санаргъа боллукъду. Ол къуллукъга тохташханы бери айдан артыгъыракъ заман озгъанды. Башха тобешмуледе ол школ-вуз программала жаны бла кёз къарамларын билдиргенлей турганды. Бу жол а министрни предложенияларында толу тохташхан система ачыкъды.

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

1. Биринчи классчылары жуоклерге

Хау, Пугачёва да жырлагъан эди: «Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

2. Артыкъ дерслик

Ольга Юрьевнаны гитче школгъа бусагъатда 400-ден артыкъ дерслик болгъаны да чамландыргъанды (кертди, ала башха-башха предметледенди), Тамата, орта класслада да ала асламдыла. Минобрнауканы

3. Школну тазалау

Ольга Васильеваны оюмуна кёре, билим беруу системада школ тийиресинде участкалада, класслада тазалау ишлеге окъуучулары къатышдырыр гъа керекди. Алай бла ала урунур гъа юйренди, бош хайырлануучу болуп ёсмейдиле. Дежурныйни дерследен сора классны полларны жууу «аны жашауна не да саулугъуна ахырдан заран келтирмейди. Биз гитче адамгъа ол 11 жыл тургъан жерине жууалпы болгъанын сездиртирге керекбиз».

4. Устазны хурметлеу

Министр школ бла ата-аналаны араларында регламент болур гъа керекди, дейди. Аны оюмуна кёре, бу экисини араларында байламлыкъла тюпден башха бурулдула.

5. Вуз илму

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

6. Окъуугъа киричча экзаменле

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

7. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

8. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

9. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

10. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

11. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

12. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

13. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

14. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда биринчи жылла - билимини мурдорудула. Аланы асламысы айтханырыча, биогонлюкно программасы асыры женгилди. Ала ол кырысууду демеидиле, алай асыры женгиллигин а чертедиле».

15. Биогонлюкно программасы асыры женгилди

«Бизни кёпден-кёп жюклей бардыла...» Ольга Юрьевнаны оюмуна кёре, бусагъатдагы гитче классаны программасы Алла Борисовнаны аллай жырны айтыр гъа таукеллендирлик туйюлдо: «Мен гитче класслада окъутхан кёп устазла бла сёлешгенме, нек дегенде школда

Жарашдырычу промышленность

Эт жарашдырган «Райан» завод болдурган «Восточная», «Адыгейская» эм «Домашняя» кыйимала Германияда IFFA деген халкыла аралы конкурса алтын майдалага тийишли болгандыла. Сагынылган кырал бу продуктланы чыгарыуда алчы кыралдан бириди, алай мында Къабарты-Малклардан «халал» деген марка бла продукция эттен завод юлголю къалай болганды. Аны юсюнден биз предпритияны башчы Арсен Шанков бла ушак эттенбиз.

- Арсен Баширович, конкурсу юсюнден айтсагыз эди.

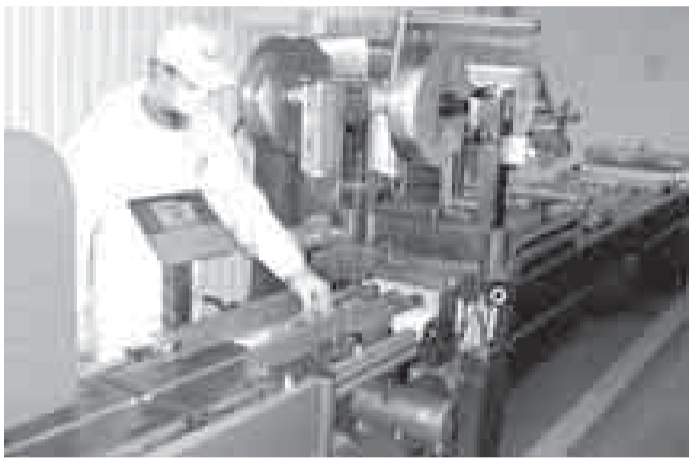
- Ол быыл майда болганды. IFFA этни жарашдырыу бла юрешген предпритияланы арасында бек даражалы эм белгили кермючледен бириди. Ол 1949 жылдан

дан алгга тобешип, ушак бардырган эдик. Ол кезиуде уа продукцияны 40 торлюсю жарашдырылганын айткансыз. Андан бери тизмени кенгертирге онг чыкканмыды?

- Бизни алычуларыбызны кыуандырыр ючюн, делика-

«Баш муратыбыз, аш-азыкны культураны кетюрюп, халкыны саулугун игилендириу»

Бери юч жылгга бир кере бардырылады. Германияда Франкфурт-на-Майне шахарда малланы ёсдюрюу, этни жарашдырыу, аны сатыу, асырау бла юрешген бизнесменле жыйылып, проиводство жагычылыккылыны созедиле.

Быйыл а ол бютонда уллу болганды – анга 146 кыралны келечилери келген эдиле. Биз анда алгын да болуп, жангычылыккыла бла шагырейленип турганыбыз, алай продукциябызны уа биринчи кере кергозтгенбиз. Сёзсюз, быллай даражалы кермючде халал этден этилген деликатеслерибизге аллай уллу багга берилгени бек мағаналыды.

- Бу жетишим халкыла аралы даражалы чыккыла аралыны белгисимизди. - Не букдурлугу барды, аллай муратла салганбыз кесибизге, алай алагга жетишгенбиз деп айтырга алыккыла аралы. Европалы рынокка чыгар ючюн, продукция токенлеге ташыу, аланы асырау дегенча жумушланы тамамларгга тийишлиди.

- Биз бир ненча жыл мын-

теслени кебейтиу жаны бла жумушлагга энчи эс бурулады. Бюгонлюкде 90 торлю продукт чыгарыбыз, онсанда сохта дегенча миллет аш-азыккыла да бардыла.

Производство кеси да кенгергенди, ишчилерибизни саны ёсгенди. Предпритиягга иш излеп келгенле кеп болганлары да кыуандырады. Биз адамлагга социальны программала кыраганыбыз да анга себеплик эте болур. Сёз ючюн, эки жылны ичинде иш келлюлюгюн кергозтген, жетишимли ишчилеризге 21 минг сом бёлебиз. Бу аханы юйорюне уггай, кесини саулугун игилендирирге кыоратырга эркинди. Тенгиз жаггага барып солургга неда санаторийде баккыдырырга. Быллай болушлук башха жерледе этиледе деп мен зшитмегенме.

Биз шериатны жоруларына тиийишли продукция чыгарыбыз, ишчилерибизни асламы да муслиманладыла. Алай эсе уа, исламда эркин этилген затла бла хайырлангырга жарамайды, ол санда кредитле бла. Ол жаны бла да энчи программала жарашдырганбыз, ахча керек болган

адам процентиз суда алып, кесини жумушун тамамларгга болушлукду. Программа жашауда бардырылганы кесини мағаналылыккынын кергозтгенди.

Шахарда жашаганлагга эллиледен эсе жумуш тапкан, баш кенчидирген тынчыраккыды, аны ючюн ишчилерибизни асламы элледендиле. Завода чырмаусуз жетер ючюн аланы кеси транспортубуз бла жюрютоуно кыураганыбыз. Арбазга киргенде, жангы «Мерседес» автобусу керген болурса, аны бу жумушлагга сатып алганыбыз.

- Токенигизде урунган кыла исламны жорукларына кере кийиндиле. Бир-бир иш беричуле дини терелерин толтурган ишлеге артык ыразы тийолдоле...

- Заводда ишленгенди асламы муслиманладыла, алай биз кадрланы сайлаганда, адамланы динлерине кере юлешмейбиз, жалаанда сынаулу специалист болсун ансы. Сен айтан проблема уа барды. Мен ийманы болгган адамны иште алырга ашыкмаганын аныламаймы – динни тутхан ёторюк

айтмайды, урламайды, хыйлачылыккы этмейди. Алай биз заводда радикал ниетлени жайыну ахырда кыймайбыз тийребизге.

- Продукциягыз жалаанда бир токениде сатылады, ол республикага азыккы этмеймиди?

- Хау, кепле анга тарыггадыла. Нальчикки микроайонларында токениле салырга умутубуз бар эди, проект хазырлап, шахарны администрациясына кергозтгенбиз. Алай андан бери жылдан да кеп заман озганды, жууап алыккыла келмегенди. Мен акыл этгенден, шахарны власть органдары бизни проектибизге болушурга керекдиле. Нек дегенде ол адамланы аш-азык кыоркыуулуклары эмда саулуклары бла байламлыды.

Бюгонлюкде уа заводда чыгарылган затланы Ставрополь крайда, Дагыстанда, Чеченде, Север Осетия-Аланияда, башха кюншю республикада да сатабыз. Федерал рынокка чыгыуу вопрос да созюлдеди. Алай ол логистика бла байламлыды да, алыккыла аны толтуралмаганыбыз. Болсада Москваны,

Санкт-Петербургну тюкендеринде табаргга болушлукду бизни кыйималарыбызны.

- Деликатеслеригизде ГМО затла жоккыла деп жазылыпды. Алай шёндю - битиу аш-азыккыла да химия бла байламлы болган кезиуде таза продукт чыгарырга онг бармыды?

- Ол кыйын ишди, алай тамамларгга уа болушлукду. Жарсыугга, терк окуна кеп ахча этебиз деп, бизнесменле маллагга гормонла окуна ашатадыла. Ол а малны санында эримей, бизни столубузга тюшеди. Консервантла, ашны татыуу этген химиялы затла чаркыбызга уллу заран саладыла, битиу кыйын аруула да аланы хатасындан жайылгандыла. Экология жаны бла таза мал тапкан кыйынды, аны ючюн а битыр кесибизде мал фермала кыураганыбыз. Алай бла продукциягыз шериат бла этилгенлерине сёз бераллыккыбыз.

- «Халал» деген марка бла чыгарылган затлагга сурам ёсгенлей барады. Мен быллайда кыру ашны юсюнден айтмаймы, арт жыллада шериат банка, туризм ачыладыла. Сиз акыл этгенден, исламны жорукларына кере этилген затланы адамла нек сайлайдыла?

- Бек алгга ала ёторюккы, тюзлюк бла чыгарылганылары бла байламлы болур. Керти муслиманны адамланы алдап, кирли затланы сатаргга бети жетерик тийолдо. Алгаракыла биз тинтуйле бардырганыбыз. Алагга кере, христиан постну кезиуде, ол заманда уа этии ашаргга ахырда жарамайды, продукциягга сурам 30 проценте азаяды. Ол а деликатеслерибизни кыру муслиманла уггай, башха динлени келечилери да суйгенлерине, аланы тазалыккылары ийнангаларына шагытлыккы этеди.

Ахыры 4-чю бетдеди.

Къол устага

«Бюгонню кырауучу излемлери бизни башха ызлагга чакырадыла»

Нальчикни биринчи номерли гимназия-школуну сурат ишлеу искусстводан преподаватели Чомаланы Иринаны хунерин кепле биледиле эм жаратадыла. Аны торлюторлю техника бла этилген чыгармалары, кермючлени жасаганылары бла кыалмай, адамланы энчи коллекцияларинда да сакланатыла.

Ол кесини фахмусун устазланы жыл сайын бардырылган конкурсларында сынап, аслам кере алчы жерге тийишли болганды. Биз аны бла ишини, жашаугга кез кыарамыны юсюнден да ушак эттенбиз.

- Ирина Умаровна, сурат ишлеген неда назму жазган адам дуняны къалай эсе да бир башха торлю керюп, кесича, энчи ачыклайды. Сизни бу жолугуз къалай бла башланганды?

- Ол манга сабийликден окуна келген затды дерге болушлукма. Хар таулу кызыккыча, мен да жон иш бла эрте кюрешип тебирегенме. Чыгармаларымда да аны аслам халда хайырланаме. Не торлю затдан да омакы оюла этерге суйгенме. Болсада сурат ишлеу эсиме

кыургакылай, суу бюркулюп, неда кесилип этилген кийизлени. Аны себепли ала ариу керюнедиле. Болсада ала мени чыгармачылыккымы тюнеге кюнодоле. Бюгонлюкде торсюнюл серияла бла кюрешеме. Болган жюнню уа Москвадан келтирме. Айтырга, «Кызыккылада» төрт уллу сурат барды. «Жангыруну» уа зор бла керюрюлген халккылары барысына да жоралаганма.

- Суратны ишлей туруп этген сагышларыгыз а анга кечемидиле?

- Айхай да. Жюн кеси жылы болганы билебиз, ол жумушаккы хычуулугуну бизден кыызганмайды. Ол себепден, аны бла ишлей, иги затланы эсинге тошоресе. Кийиз этген заманда эртегиледе жыр айтып болгандыла, сёз ючюн, «Ийнайны». Аллай адетле бошдан кыурамгадыла. Адам иги кыурум этерге керекди. Таш окуна саккылайды энергетиканы, жон а бютонда. Эс бурчугуз, биз аны сагыштангалай окуна, жылыныргыбыз келеди. Огъарыда оюулары юсюнден айтханбыз. Бегирек кюнню белгилегенлерин жаратама. Асламысында чыгармаларыма аланы салама.

- Бусагга батик бла уа кюрешемиз?

- Ол кыйын иш болганы себепли аны кыюуп тура эдим да, бу жайда эгемин жыйрыккы тигерге суйюп, дарий кыумач келтирип, анда суратла салырга тилеген эди. Келюм бла этгенме да, ариу да болганды. Энди андан бери жангыдан башлаганма бу техника бла кюрешип. Шёндю иги кыурум болула да табыладыла. Аны себепли этген затныгы да бети чыгады.

- Арт кезиуде бизде кермючле аслам кыурадыла. Алагга кырай, бюгонлюкде суратлау искусствону айныуу юсюнден не дерге болушкысы?

- Шёндю, насыпха, аны кыайсы торлюсюнде да жаш адамла бардыла. Сёз ючюн, кесибизде сурат алганыны студиясы кермючле кыураганы да сейирди. Сора кюлдан усталарыбыз да асламдыла. Аланы ишлерин керюрге онг чыккыны да кыуандырады. Былайда Аслан Умаров ач жанына кыайгырганы ючюн ыразылыгымы билдирирге суйюме. Бизде чыгармачылыккы бла кюрешгенлерибиз аз тийолдоле. Ол табиийгатыбызны тамашалыганды, адамларыбыз ариулюккы сесе билгенлеринден болур алай.

кыургакылай, суу бюркулюп, неда кесилип этилген кийизлени. Аны себепли ала ариу керюнедиле. Болсада ала мени чыгармачылыккымы тюнеге кюнодоле. Бюгонлюкде торсюнюл серияла бла кюрешеме. Болган жюнню уа Москвадан келтирме. Айтырга, «Кызыккылада» төрт уллу сурат барды. «Жангыруну» уа зор бла керюрюлген халккылары барысына да жоралаганма.

- Суратны ишлей туруп этген сагышларыгыз а анга кечемидиле?

- Айхай да. Жюн кеси жылы болганы билебиз, ол жумушаккы хычуулугуну бизден кыызганмайды. Ол себепден, аны бла ишлей, иги затланы эсинге тошоресе. Кийиз этген заманда эртегиледе жыр айтып болгандыла, сёз ючюн, «Ийнайны». Аллай адетле бошдан кыурамгадыла. Адам иги кыурум этерге керекди. Таш окуна саккылайды энергетиканы, жон а бютонда. Эс бурчугуз, биз аны сагыштангалай окуна, жылыныргыбыз келеди. Огъарыда оюулары юсюнден айтханбыз. Бегирек кюнню белгилегенлерин жаратама. Асламысында чыгармаларыма аланы салама.

- Бусагга батик бла уа кюрешемиз?

- Ол кыйын иш болганы себепли аны кыюуп тура эдим да, бу жайда эгемин жыйрыккы тигерге суйюп, дарий кыумач келтирип, анда суратла салырга тилеген эди. Келюм бла этгенме да, ариу да болганды. Энди андан бери жангыдан башлаганма бу техника бла кюрешип. Шёндю иги кыурум болула да табыладыла. Аны себепли этген затныгы да бети чыгады.

- Арт кезиуде бизде кермючле аслам кыурадыла. Алагга кырай, бюгонлюкде суратлау искусствону айныуу юсюнден не дерге болушкысы?

- Шёндю, насыпха, аны кыайсы торлюсюнде да жаш адамла бардыла. Сёз ючюн, кесибизде сурат алганыны студиясы кермючле кыураганы да сейирди. Сора кюлдан усталарыбыз да асламдыла. Аланы ишлерин керюрге онг чыккыны да кыуандырады. Былайда Аслан Умаров ач жанына кыайгырганы ючюн ыразылыгымы билдирирге суйюме. Бизде чыгармачылыккы бла кюрешгенлерибиз аз тийолдоле. Ол табиийгатыбызны тамашалыганды, адамларыбыз ариулюккы сесе билгенлеринден болур алай.

- Бусагга батик бла уа кюрешемиз?

- Ол кыйын иш болганы себепли аны кыюуп тура эдим да, бу жайда эгемин жыйрыккы тигерге суйюп, дарий кыумач келтирип, анда суратла салырга тилеген эди. Келюм бла этгенме да, ариу да болганды. Энди андан бери жангыдан башлаганма бу техника бла кюрешип. Шёндю иги кыурум болула да табыладыла. Аны себепли этген затныгы да бети чыгады.

- Арт кезиуде бизде кермючле аслам кыурадыла. Алагга кырай, бюгонлюкде суратлау искусствону айныуу юсюнден не дерге болушкысы?

- Шёндю, насыпха, аны кыайсы торлюсюнде да жаш адамла бардыла. Сёз ючюн, кесибизде сурат алганыны студиясы кермючле кыураганы да сейирди. Сора кюлдан усталарыбыз да асламдыла. Аланы ишлерин керюрге онг чыккыны да кыуандырады. Былайда Аслан Умаров ач жанына кыайгырганы ючюн ыразылыгымы билдирирге суйюме. Бизде чыгармачылыккы бла кюрешгенлерибиз аз тийолдоле. Ол табиийгатыбызны тамашалыганды, адамларыбыз ариулюккы сесе билгенлеринден болур алай.

- Бусагга батик бла уа кюрешемиз?

- Ол кыйын иш болганы себепли аны кыюуп тура эдим да, бу жайда эгемин жыйрыккы тигерге суйюп, дарий кыумач келтирип, анда суратла салырга тилеген эди. Келюм бла этгенме да, ариу да болганды. Энди андан бери жангыдан башлаганма бу техника бла кюрешип. Шёндю иги кыурум болула да табыладыла. Аны себепли этген затныгы да бети чыгады.

МОКЪАЛАНЫ Зухура .

БАСМА

Кергенлерин, эшитгенлерин эмда сынагганларын ачыккылай

Режиссёр, кинооператор, сценарист, Россейни кинематографистлерни союзуу члени, КъМР-ни искусстволарыны сыйлы кыулулукчусу, КъМР-ни Кырал премиясыны, Россейни «Кенчар» саугасыны лауреаты Атталаны Мухажирни жашы Анатолийни бусагга батик басмадан «Жашауу ыз» деген аты бла кытабы чыкканды.

Анатолий жазыу иш бла кюрешгенли иги кесек заман болады. Аны жазгганлары «Коммунизмге жол», «Заман», «Советская молодежь» газетледе, «Шуёлкы» альманахта, «Минги Тау», «Нюр» журналда басмалана турдыла. Кытапха кирген чыгармаланы ичинде харлапа, поэма, назмула, актыль сёзде да бардыла. Аны «Жаш кергенин унутмаз» деп аталган биринчи бёлюмюне автор кеси керген, бек сынагган затла кыошулгандыла.

Халпарла жазыучу миллетде намыслары юрюген атасыны, анасыны атлары бла башланганы окуучуну ыразы этери баямды. Анга не сёз, малкы халкыны биринчи устазларындан бири, бармазгга эркинлик болуп турганлай, Улуу Ата журт урушка кеси ыразылыгы бла кетип, андан кыайтмаган Атталаны Мухажир бла эл советни биринчи депутатларындан бири Къадырланы Баллай, айхай да, не уллу сыйгга да тийишлиди.

Сюрюг жолуна чыгга туруп, жолда, жетгенден сора анда болган тобешулени, жарсыуланы, кыйынлыккылары, жорекни тынчайтхан иги адамланы юслеринден да Анатолий толу халпар бе-

реди. «Сюрюг жолу», «Ет-мек карточкала», «Жаулык», «Атамы кыамасы», «Парийни ёпкелеую», «Шаггалтыккы кыагыт» деген харлапа аны юсюндедиле. Анча жыл озганды да, игиликни унутмаз адамлыккыны ахшы адетлеринден бириди.

Миллет ашланы юсюнден аны халпары барды Анатолийни. Бери «Таулу хычинле» деген аты бла, Германиядан бизге бир промшленник келип, аны партия обкомуну биринчи секретары Мальбахов Минги тау тийреине элтгенде, аланы кыонаккы этип, бизни ашларыбыз бла сыйлаган юйорюню - Халимат бла Хусейинни юслеринден. Экинчи уа, «Етмелик» деген аты бла, 1974 жылда Польшаны Закопань шахарында битудуния фольклор чыгармачылыккы оюнла болуп, ары мындан тепсеуолени элтип барган, ол кезиуде КъМР-ни культура министрени экинчиси болуп турган Байсолтанланы Энейланы Халиматны юсюнден. Бизни тепсеуолерибиз анда бек бийик сауганы - Тироль Алтын балтаны алганларын, ол эришлуге кезиу жеткенде, ол миллет ашла бла (жёрме, сохта да этип!), ол санда таулу хычинлени торлю-торлюлерни бла, жорини сейирсиндирген ётмелик бла айтады автор.

Бу бёлюмде «Ёнкюч – борч» деген халпар сейирди. Анда хаж кылыргга барган бир малкыарлы, Мухол атлы огурулу адам, турган юйорюню иесинден бир сом ёнкюч алады. Энтта да хаж кылыргга барырга айтып, баралмай къалады. Сомну иеси жол кыдырып, ахча-боси да кырата, аны излей, Малкыарга келеди. Тёгерекде тишируулагга, сабийлеге да ахчасындан юлюш этип, ол сомун артка кыайтарын излегенде, халк сейирге къалады.

Бу узаккы жолда келе кыратканы, мында сабийлеге, тишируулагга этген саугалары, санагганда, кыонаккыла учу келмейдиле. Халал адамны, ёнкючге берген сомун кыайтары ючюн ол узаккыдан бери келгени, айхай да, кимни да сейирсиндирди.

Былайда, автор аны толу ачыккы айтмаса да, тизгиле арасында бир затны эслейсе: теленирге айтып алынган борчну жюгю бек ауурду, жюреги илешкен узаккы шёуху ол сом ючюн ол дунясында кыйынлыккы кермючлен деп, Али-Амин Кабадан бери келеди. Бу халпарны юйретуу мағанасы уллуду.

Атасы Мухажирге, аны кыбик фашист концлагерьледе жоюлганлагга атап жазылган чыгармасыны аты уа «Чариш» деп алайды. Халпар концлагерьде турган жесирлени юслеринден. Аны команданы чариш кыурап, немис солдатланы бла жесирлени эришдирирге

суйеди. Тутмакыладан бири, лейтенант, таулу жашды. Анда жесирле хорулайдыла. Эсесочула, ачыламын, ол тутмаккыны төгерекден алып, төудиле эм крематорийге соредиле.

Жесирле ёлюм аллында кыуларын бир билерини инбашларына салып, төгерек туруп, кавказ тепсеуно башлайдыла. Ол хорламны тепсеую эди. Лейтенант: «Аллах сени эр киши этип жаратхан эсе, эр киши болганлай къал», – деп жырлайды ахыр кере. Ол жырны немисли альпинист кеп жылдан сора Минги тау тийреинде эшиттеди...

Кытапны бу бёлюмюнде «Будайланы Азретни, Сотталаны Адилгерини, кыарындашы Малкыарбийни, Кыазийланы Билялны, биринчи сыйлы кыурулушуну белгини алган Сосуруккыны Мухаммадинни, къазах шубёларыны, устазларыны, элли-жерли адамларыны юслеринден да айтады автор. Бир кыауум чыгармасында автор жылланы кеси шагыат болган, жууук адамларындан эшитген да халпарларын айтады: «Жиланы дерти», «Шанайны жияланы», «Жилан сюрюу». Сейир тийоллюкю, аланы кеслерин жюрютоу, бир бирге саккы болуу, дерт жетдириу кылыккылары болганы?

Кытапны экинчи бёлюмю «Халкыда жюрюген миф халпарла» деген ат бла келеди. Мында Мухол тейоно тасхасыны юсюнден Каркаланы Кыыденни таурухары, аны юсюнден автору атасыны эсериулерни бардыла. Аланы

ким да суйюп окууругу баямды. Анга кере автор бери жин-шайтанны юсюнден да бир ненча халкыда жюрюген айтынуу къошады. Ючюнчю «Таурухла» деген бёлюмюде уа окуучу тукум тарыхны, поржюлю патчах Тамараны, Раубазы терекни эм башха затланы юслеринден жангы шартла билликти, эскилени да эсте тошорлюкю.

Дагында Атталаны Анатолийни «Жашауу ыз» деген кытабына «Бюгонлюкде жашауугга кере кыурагган акыл сёзде» да киргендиле. Автор «Тахир бла Зухура» деген поэманы халкыда жюрюген, бусагга да унутулуп турган ахырын табып, аны да кийиргенди кынасына.

«Малкыарым» деген жыр назму уа жазыучуну тууган жерине, элине суймеклигини белгиси болуп келеди:

Той барады Малкыарда, Ма, келин келеди! Бир юйор болганлагга Эл алгыш этеди!

...Топпанла бла боза, Кызыл билген шимшикте, Кызыл ортагга чыгга, Той болсун игиликке! Бу сейир кытапны ким да суйюп окууругуна ийнанама. МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

ТЁГЕРЕК СТОЛ

Тюрлю-тюрлю амалла бла китапха суймекликни сингдире

фессор Башийланы Светлана. Китапла, библиотекалар тарыхны не кезиуне кьарасанг да, сыйлы жерлеге тийишли болганлай тургандыла, юйюнде ала бла адам байгьа, билимдиге саналганды. Бюгюнлюкде алай болургьа керекди, аны ючюн а бу жаны бла тохтаусуз иш бардырганлай турургьа тийишлиди дегендиде. СССР-ни заманында бизни кьырал художестволу чыгармаланы окьуу жаны бла алчы эди,

Бу кюнледе КьМКЪУ-да «Бизросейлилебиз!» деген орус тил бла культура фестивалыны чеклеринде «Книга и чтение в современном социокультурном пространстве» деген темагьа «тёгерек стол» кьуралганды. Анда университетни преподавательлеринден, студентлеринден сора да, Нальчикни 4-чю номерли гимназиясыны, 5-чи номерли школуну эм Шалушканы 1-чи номерли мектебини окуучулары да тири кьатышандыла.

Философия илмуланы доктору, профессор Эфендиланы Салих, тарых илмуланы кандидаты, университетни проректору Баразбийланы Муслим, КьМР-ни Парламентини депутаты, Нальчикни Билим беруу департаментини башчысыны кьуллугьун божаллы халда толтургьан Римма Нагоева, КьМР-ни Жамауат палатасыны келечиси Мария Котлярова, филология илмуланы доктору, профессор Кучукланы Зукура эмда башчала «Россейни маданиятында китап окууну магьанасы», «РФ-де китап окууну айнитхан эм анга болушхан миллет программала», «Школлада китап окууну магьанасы», «Жаш тёлю бегирек кьаллай китапланы окуйду», «Суратлуу литература – тилибизни ай-

ныуна эм иги себеп» эмда кеп башха магьаналы темаланы сюзгендиде. Жангы технологияла хар жерде да алчы жерлени алып баргьанлары себепли окуучулары асламы кьагьытда изданигьа хазна эс бурмайды. Школланы бошаш, вузлагьа келселе, сёлешуу тиллери байкьмагьаныны сылтаундан кеслерини оюмларын толусунлай ачыкьлаялмагьанларын белгилегенди филология илмуланы доктору про-

шёндо жетинчи жерде кьалгьанын да белгилегендиде. Римма Нагоева уа Миллет библиотекабизгьа алгьын кезиуледе кьаллай бир адам келгенин айтханды. Ол билдиргенге кере, быыл окьуучулары саны эки кереге ёсгенди. Китап даражасын, не жангы технологияла келселе да, тас этмезлигин белгилегенди. КьМКЪУ-ну библиотеказыны директору Александр Роголёв а бусагьатда алада эки миллиондан аслам магь-

ТЕМУККУЛАНЫ Амина.

«Баш муратыбыз, аш-азыкьыны культурасын кётюрюп, халкьыны саулузгьун игилендириу»

Ахыры. Аллы 3-чю бетдеди. - Хау, ол алайды. Болсада адамланы ийнануулукьлары бла хайырланган хыйлачыла не заманда да боладыла. Таза продукцияны жалгьан затладан айырып онг а бармыды? - Сурам ёсгени бла бирге аллай «бизнесменле» да табылгьандыла. Ала «халал» деген сёзну хар затха да жабьшыдырып барадыла, аны тохтадыргьа керекди. КьМР-ни Муслиманларыны дин управленийсында «Ихсан» деген фонд кьуралгьанды, ол а шериятни жорукьларына кере ишлеген предпритиялагьа сертификатла береди. Мен акьыл этгенден, ала ишлерин тирилтирге, «халал» эт жарашдырыуу бла кюрешген производство макьмелени тинтирге, ала шериятха к-

лишгенлери бла кьалгьанларын ачыкьларгьа керекдиде. - Тышына кьарап, аланы бир биринден айырыргьа онг а жокьмуду? - Аллай амал барды деп айтталыкь туйюлме, болсада этикеткада жазылгьанны окьугьуз. Жалгьан кьыймалада, сосискалада химиялы затла, консервантла кепдюле. Ол а продукт этден жарашдырылмагьанына шагьатлыкь этеди. Сёз ючюн, биз чыгаргьан кьыймаланы юсюнде эт, сют, жумуртха деп жазылып эселе, аланы барысын да кьошабыз, порошокла угьай. Аны ючюн а продукциябызны ашаргьа жараган болжалы бек кьысхады – 1-2 ыйыкь. Жылдан аслам сакьланган сосиска неден этилген болур деп сагьыш

этерге керекди. - Предпритияны сайтына кьараганымда, биллай сёзлени кергемне: «Баш муратыбыз – аш-азыкьыны культурасын кётюрюп, халкьыны саулузгьун игилендирирге». Аны толтуралганмысыз? - Ахырына жетдирмеген эсек да, тюз жол бла барабыз деп таукел айтталыкьма. Анга уа продукциябызны суйгенлени саны ёсгени да шагьатлыкь этеди. Адамланы саулузгьуу жашаууну жорукьларына юйретирге тийишлиди, бек алгьа уа таза аш-сууну сайларгьа кереклине. Республикада ариу ётмек биширгенле, ийнек сютден кьаймакь, бишлакь этгенле, башха кьагьытдуу продукция чыгаргьанла да биригип, бу ишге кьошулургьа борчлудула. Адамланы акь-

ылларын жаланда алай бла тюрлендирилкькьызы. Бюгюнлюкде уа химиялы, уулу затланы ашап, ичип, саулузгьубузну жокь этебиз. Аш-суу контрольгьа алын-маса, гемодиализ арала, болмыцала ишлегенлей турлукьдула. Республиканы онуучуларына бу проблемагьа эс бурургьа кереклине кеп кере айтханбыз, ишни уа школладан башларгьа тийишлиди. Сабийлерибизге анда не зат ашатадыла, алагьа берилген сосискала неден этилгендиде? Бюгюн ёсюп келген тёлюно аш-сууна эс бурмасакь, тамбла алагьа багьыгьа миллиардла бёлюрге тьошкерикди.

Ушакьы ТИКАЛАНЫ Фатима бардыргьанды.

Жыйылыуу

Осал затланы кьурутур ючюн

Бу кюнледе Чегем муниципал район администрациясыны таматасы Артур Текушевни башчылыгында терроризмге бла наркоманиягьа кьажу комиссияны жыйылыуу бардырылгьанды. Анга башчыны орунбасарлары, управленийланы келечилери, полицияны бёлюмюно онучулары, элени таматалары кьатышхандыла. Жыйылыуну кезиуонде терроризмге бла экстремизмге кьажу мадарлагьа улу э бурулгьанды. Жаш тёлюно терс жолдан сакьларгьа кереклиси айтылгьанды, бу

аманлыкьыны жокь этиуно юсюнден эсгертиуле этилгендиде. Тутмакьдан чыкьганланы кез туурадан кетермей, алагьа энчи эс бурургьа тийишлиси айтхандыла. Наркотиклеге кьажу ишге да энчи эс бурулгьанды. Районну битеу элдеринде, шахарларында уулу ханс ёсген жерлени кьурутуну контрольда тутаргьа кереклиси белгиленгенди. Тьобешиуде башха вопрослагьа да кьаралгьанды.

БАЙТУУГЬАНЛАНЫ Исмайыл.

Курсла Пенсиячыланы компьютерге юйретирикдиле

КьМР-ни Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социальный кьоруулау министрствосу ишлемеген пенсиячыланы эмда сакьатланы компьютер курслагьа чакьырады. Окьургьа суйгенлени консультациягьа эмда курслагьа жазылыгы бу адреследе сакьлайбыз: - Нальчик шахар, Ахохов атлы орам, 141 «а», шахарны Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социальный кьоруулау арасы. Телефон номерле: 77-39-04, 77-54-25; - Нальчик шахар, Чернышевский атлы орам 175, 116-чы офис, КьМКЪУ. Телефон номер: 8-938-913-49-89. Бу курсла төрели халда бардырыладыла. Быйыл аланы 84 адам бошагьанды. Жылы ахырына деру уа компьютер ишге 350 адамны юйретирге умут барды. Мадина ТОКМАКОВА. КьМР-ни Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социальный кьоруулау министрствосуну пресс-службасы.

Бушуу

САНОВА Ирина Умаровна

Кьабарты-Малкьарны журналистикасы улуу бушуу сынагьанды: кеп да аурумагьанлай жашаудан Санова Ирина Умаровна кетгенди - Кьабарты-Малкьар Республиканы культурасыны сыйлы кьуллукьчусу, Адыгьа Республиканы сыйлы журналисти, «Кабардино-Балкарская правда» газетни алгьынныгь жолун «Красное знамя» Чегем район газетде корреспондентден башлагьанды. Андан сора аны, редактору орунбасарын, КьМАССР-ни Гостелерадиосуна чакьыргьандыла. Анда ол информация берилуени баш редакциясында тамата редактор болуп бир

ская правдагьа» таматалыкь этгенди. Андан сора да, ол партия органлада, КьМР-ни Басма эмда информация министрствосунда да урунганды. Ол кьайсы кьуллукьда болса да, ишлеген коллективни ючюн кьайгьыргьанды. Жаш журналистлеге болушлукь этгенди: телевиденияны, басма СМИ-лени, пресс-службаланы она бла жетишимли ишчилери бюгюнлюкде ёхтемлик бла Сановадан юйренгенлерин айтадыла.

Аны аты республикалы журналистикагьа бийик профессионалыча эм улуу кёл-болмагьан адамныча киргенди. Ирина Умаровна Санованы юсюнден жарыкь эсгертиуле коллегаларыбызны эм аны хурметлеген сохталарыны жореклеринде сакьларыкьды.

КьМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кьырал комитети, Нальчик шахар округну жер-жерли самоуправление совети, Нальчик шахар округну администрациясы, КьМР-ни Культура министрствосу.

КьМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кьырал комитети, КьМР-ни Культура министрствосу, КьМР-ни Журналистлерини союзу, «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгь псалгьа», «Заман», «Советская молодёжь», «Горянка» газетлени, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошшамахо», «Минги-Тау», «Солнышко», «Нур», «Нюр» журналланы редакциялары, «Кьабарты-Малкьар» ВТК-ны, «Кьабарты-Малкьар» ГТРК-ны, «Нальчик» ОРТК-ны, «Кьабарты-Малкьар» информация агентствону, «Тетраграф» ООО-ну, «Эльбрус» китап басманы, «КБР-Медиа» ГКУ-ну коллективлери Кьабарты-Малкьар Республиканы культурасыны сыйлы кьуллукьчусу, Адыгьа Республиканы сыйлы журналисти, «Нальчик» газетни баш редактору орунбасары САНОВА Ирина Умаровна ауушханы бла байламлы аны жууукьларына бла ахуларына кьайгьы сёз береди.

Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны коллективни Кьабарты-Малкьар Республиканы культурасыны сыйлы кьуллукьчусу, Адыгьа Республиканы сыйлы журналисти, «Нальчик» газетни баш редактору орунбасары САНОВА Ирина Умаровна ауушханы бла байламлы улуу бушуу этип аны жууукьларына бла ахуларына кьайгьы сёз береди.

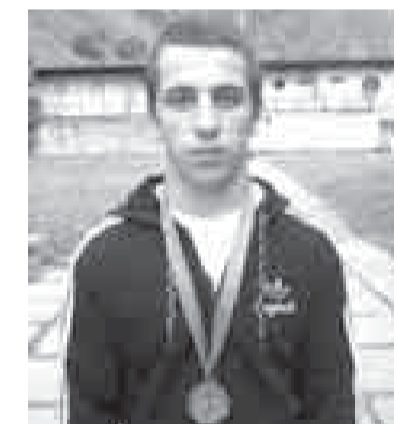
КьМР-ни Культура министрствосу бу ведомствода маданият-солуу кезиуно ишин кьурагьан бёлюмюно таматасы САНОВА Инна Михайловнагьа аны аны САНОВА Ирина Умаровна дуниясын алышханы бла байламлы улуу бушуу этип кьагьыгьы сёз береди.

Грек-рим тутушуу

Жыйымдыкь командагьа киргенди

Алгьаракьда Россейни ара шахарында «Олимпийская деревня-80» деген спорткомплексде 1997-1999 жыллада туугьанланы арасында грек-рим тутушудан Москваны биринчилиги болгьанды. Анга жюз бла жыйырмадан артыкь гьеф жыйылгьандыла. Эришуулеге «Спарта» спорт клубну атындан «Эльбрус» сабий эм жаш тёлю спорт школуну келечиси Хаджиланы Ислам да кьатышханды. Ол, 84 килограмм ауурлукьда беш тьобешиу бардырып, барын-

да да хорлап, турнирде биринчи жерге тийишли болгьанды. Жашны тренери Этезеланы Хусейин билдиргенге кере, спортчу юниорланы санына кеп болмай кьошулгьанды. Ары деру уа ол акьылбалыкьылары арасында кьыралны биринчилигинде эки кере хорлагьанды. Андан сора да, Ислам Россейни спартакиадасында эмда башха даражалы эришууледе да алчы бола тургьанды. Бюгюнлюкде ол кьыралны грек-рим тутушудан жыйымдыкь командасыны санына киреди.

Айырмалы гьежефлеге – дипломла, кубокла, саугьала

Тырынаууну «Геолог» спорт-саулукуну кючлеген комплексинде, СССР-ни спортуну мастерлери Байзулаланы Юсюно эм Мырзаланы Хьзырны хурметлерине аталып, грек-рим тутушудан кезиуно турнир бардырылгьанды. Төрели эришуулеге жюзден аслам гьеф кьатышханды. Ала, Кьабарты-Малкьардан сора да, Ингушетиядан, Север Осетия-Аланиядан,

лагьандыла эм алагьа тюзлюкюно, жетишимни тежегендиде. Спортчула хазырлана тургьунчу, чыгармачылыкь кьауулланы артистлери жыйылгьанлагьа кеслерини нундерлени кёргозгендиде. Эришууле сегиз ауурлукь категорияда бардырылгьандыла. Эки кюнню ичинде кьызыуу сермешлени кезиуонде хорлагьанла бла призёра белгиленгендиде. 85 килограмм ауурлукьда биринчи Жангоразланы Хусейин болгьанды. Азамат Хакулов а (80 кг.) экинчи жерни алгьанды. Бирси категорияда алчы жерлеге дагыстанлы спортсменле Абдулатип Салгерев (59 кг.) эм Азамат Юсупов (98 кг.), Север Осетия-Аланиядан Заур Кабалов (66 кг.); Ростов областьдан Ринат Ахмедов (71 кг.); чеченлиле Шамиль Муцурев (75 кг.), Сидек Курбанов (80 кг.) эм Лом – Али Акаев (130 кг.) чыкьгьандыла.

Жашланы бир кьаууу, ол санда Жангораз улу да, спортну мастерини нормативин биринчи кере толтургьандыла. Алай бийик даражалы эришууледе Эльбрус райондан 17-жыллыкь гьежефле Кациланы Абдуллах (71 кг.) бла Газаланы Элдэр (75 кг.) кеслерин махтаулу кёргозгенлерин да четирчиди.

Ростов эм Астрахань областьладан, Краснодар эм Ставрополь крайладан да келгендиде. Эришуулени баш судьясы уа халкьла аралы категориялы судья Владимир Трушин болгьанды. Турнирни кьууанчыны ачылыуунда анга кьатышханланы Эльбрус муниципал районну башчысы Отарланы Исмайыл, аны орунбасары Атакуланы Руслан, Россейни сыйлы тренери Арменак Гайборян алгьыш-

лагьандыла эм алагьа тюзлюкюно, жетишимни тежегендиде. Спортчула хазырлана тургьунчу, чыгармачылыкь кьауулланы артистлери жыйылгьанлагьа кеслерини нундерлени кёргозгендиде. Эришууле сегиз ауурлукь категорияда бардырылгьандыла. Эки кюнню ичинде кьызыуу сермешлени кезиуонде хорлагьанла бла призёра белгиленгендиде. 85 килограмм ауурлукьда биринчи Жангоразланы Хусейин болгьанды. Азамат Хакулов а (80 кг.) экинчи жерни алгьанды. Бирси категорияда алчы жерлеге дагыстанлы спортсменле Абдулатип Салгерев (59 кг.) эм Азамат Юсупов (98 кг.), Север Осетия-Аланиядан Заур Кабалов (66 кг.); Ростов областьдан Ринат Ахмедов (71 кг.); чеченлиле Шамиль Муцурев (75 кг.), Сидек Курбанов (80 кг.) эм Лом – Али Акаев (130 кг.) чыкьгьандыла.

Жашланы бир кьаууу, ол санда Жангораз улу да, спортну мастерини нормативин биринчи кере толтургьандыла. Алай бийик даражалы эришууледе Эльбрус райондан 17-жыллыкь гьежефле Кациланы Абдуллах (71 кг.) бла Газаланы Элдэр (75 кг.) кеслерин махтаулу кёргозгенлерин да четирчиди.

Турнирде эм кючлю тутушханла дипломла, кубокла, майдалла, аха призле бла да саугьалангьандыла. Аланы учредители Юсюно кьарындашы Магомедти. Дагыда Байзулаланы бла Мырзаланы юйорлорини атларындан энчи саугьала Жангоразланы Хусейинге эм Заур Кабаловге берилгендиде. Турнирге кьатышханла бла судьяланы коллегиясы эришуулени бийик даражада кьуралгьанларын белгилегендиде. Кьонакьбайлыкьлары ючюн «Ушба» эм «Динамо» окьуу-спорт базаланы башчыларына ырызлыкьларын билдиргендиде.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЬАБАРТЫ-МАЛКЬАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Table with contact information for the newspaper, including phone numbers, addresses, and subscription rates.